

DAUGIAUSIA NAUJŲ SKAITYTOJŲ "LAISVEI" GALIMA GAUTI TIK EINANT PER STUBAS. DRAUGAI, RINKIT PRENUMERATAS ŠITUO BUDU, KOL NUMAŽINTA KAINA. STIPRINKIT SAVO REVOLIUCINĘ SPAUDĄ IR DAUGINKIT KOVOTOJŲ SPĖKAS

ZINIŲ ŽINELĖS

Kuboje naujose politinėse riaušėse tarpe liberalų ir konservatyvų Camaguey provincijoje tapo užmušta 7 partizanai ir 20 sužeista. Ligonbučiai prisikimšę sužeistais piliečiais.

Žiurkių krauju tikimasi išgydyti sergančiuosius miegamąją ligą. Doktoras Tallaferrero iš Chicagos universiteto surado, kad žiurkės yra liuosos nuo miegamąsios ligos, kuri dabar pasibaisėtina siaučia Afrikoje. Jis sako, paprastas įėjimas į kraują į sergančiuosius afrikičius turėtų duoti gerą pasekmę.

10 metų berniukas įstojo kolegijon, Oglethorpe University, lengvai išlaikęs sunkiuosius egzamenus. Jis yra Arthur Gottesman iš Atlanta, Ga. Tyrinėjamai parodė, kad jisai turi 19 metų studento protinį gabumą. Mokinasi jis labai liuosai, be prisipyrimo.

Suareštuota Marė Kartonienė, Pittsburgh'e, saryšij su jos vyro mirtimi, sakoma, bus paliuosuota, kadangi policija neranda jokios pamatytos priekabės prie jos. Manoma, kad jos vyras Mykolas Kartonas pats nusišovė.

Bažnyčia ir kalėjimas turi vienokią vertę, sulyg teisėjo Shull nuosprendžio, Stroudsburg, Pa. Jis pasmerkė motiną su trimis vaikais eiti bažnyčion ir nedėlinėn mokyklon kiekviena savaite už tai, kad vargšė moteris buvo priversta pavogti krautuvejį reikalingu pragyvenimui daiktų. Teisėjas nepaisė nei tos krautuovės savininko prašymo dovanoti jai kaltę.

Albaniečių būrys nesenai užmušė jugoslavų seržentą ir 8 žandarus arti Sozey, Makedonijoje. Makedoniečiai atkeršino, užmušdami 15 albanų ir 28 sužeidė. Mūšiose nukentėjo ir makedoniečiai; 9 jų tapo užmušta ir 18 sužeista.

Airijos naujai paskirtas ministeris Timothy Smiddy įteikė palydijimus Amerikos prezidentui, kaip tos šalies atstovas. Tuomi įsteigė diplomatiniai ryšiai su Airija, neprigulmingai nuo Anglijos.

Yonkerij tulas James Clark įvovė 6 mėnesius kalėjimo už meilimąsi prie moters patamsėje teatre. Teisėjas sakė, toks žmogus tai bestija, kuri užpuldinėja ant mergaičių ir moterų gatvėse ir teatruose, o už tai plakimas prie šulpo būtų tinkama bausmė.

Coolidge'us oficialiai pareiškė, kad negras Cohen, kontrolierius New Orleans muitinėje, nebus pašalintas iš ten dėl naujos priekabės išmislyto nelegališkumo konstitucijos 14 priedo.

Darrow, garsiausias Amerikos kriminalis advokatas, ačiuoja dievui, kad šioje šalyje yra "būtlegerių", degtinės smugelinkų. Jis smerkė tuos, kurie padaro kvailus įstatymus ir slapstosi už jų.

Pirmas Lietuvių Darbininkų Dienraštis. Išeina Kasdien Apart Nedėldieniu.

LAISVE

LITHUANIAN DAILY

Darbininkai Visų Šalių, Vienytės! Jūs Nieko Nepralaimėsite, Tik Retėsius, o Laimėsite Pasaulį!

No. 243

TELEPHONE STAGG 3878 Brooklyn, N. Y., Pėtnyčia, 10 d. Spalių (October), 1924

Pavienio Numerio Kaina 4c.

Metai XIV, Dienraščio VI

"Laivyno Diena" — Karinė Mobilizacija

Spalių 27 Diena Nuskirta Garbinimui Karo.

Washington. — Sekantis kapitalistų žingsnis išauklėjimui karinės dvasios tarpe šios šalies darbininkų yra jų rengiamoji "Laivyno Diena", 27 spaliu. Tą dieną visuose Amerikos kraštuose militaristai garbins karą rengdami parodas ir įvairias ceremonijas, o darbininkai žiūrės, kad darbininkai dalyvautų jose, o jei jie to nedarys, tai bus išmesti iš darbo. Amerikos Legionas, Komercijos Rūmas, Kiwanis klubai, Laivyno Lygos ir kitos kapitalistinės istaigos muš į karinius būhnus. Streiklaužys Coolidge'us, — kaip rašo "Daily Worker" jau užtvirtino "Laivyno Dieną". Suprantama, kad stambieji kapitalistai, remdami Coolidge'ų, turi akis ant Japonijos turgaviečių Pacifike.

ZINIOS IŠ LIETUVOS

IŠ PROFESINIŲ SA-GŲ GYVENIMO

Vyriausybė Neleidžia

Profesinės Sąjungos Kaunas. — Vyriausybė neleidžia darbininkams organizuotis ir netvirtina gelžkeliečių profesinės sąjungos. Gelžkeliečiams nepasileiks kitos išeities, kaip imtis organizuotis slapta.

Profesinė Sąjunga Miega.

Vilkaviškis. — Valstybės ir savivaldybių įstaigų tarnautojų profesinė sąjunga apmirus. Gana ilgai gyvavus ji suruošė vieną vieną vakarėlį. Visuotinu susirinkimu senai nešaukia ir platesnio kultūros darbo varyti, regis, nemano. Daugelis pribrendusių klausimų tarnautojų profesinės sąjungos neišrišta. Pavyzdžiui, kooperatyvo klausimas, taip gyvai liečiantis valdininko kailį, dar neišrišta, nes, girdi, į visuotinus susirinkimus žmonių nesirenka. Tikra gėda.

Didelis Akmuo.

Gikonys. — Gikonij kaimo laukuose, netoli Simonikių dvairo ribų, Panevėžio apskrityje, Rozalino valsčiuje, yra akmuo 2 metrų aukščiu, 3½ metro platumo ir 5½ metrų ilgumo. Kadangi tas akmuo randasi klampioje pelkėje, tai reikia manyti, kad dar ir žemėje jis yra giliai ilindęs.

KAS DAUGIAUSIA SKAITYTOJŲ GAVO "LAISVEI"

Iki šiol smarkiausias mūsų vajuos mėnesio darbuotojas yra drg. S. Penkauskas iš Lawrence, Mass. Jis prisuntė 23 skaitytojus.

Antras iš eilės yra drg. J. K. Stalioraitis iš Cicero, Ill., prisuntęs 10 skaitytojų.

Trečią vietą iš eilės užima drg. J. Miliuskas iš McKees

Smarkiu veikimu ALDLD agitacijos mėnesij galima pasekmingai išliuosuoti daug tamsių darbininkų iš kapitalistinės ir bažnytinės proto vergijos.

Naujas tyrinėjimas šiaurij Jules Payer'o, iš Francijos. Sako, jis išvyksias ten pabaigoti kovo mėnesio, 1925 metu.

\$70,000 drabužiams išleido tik dviejų savaičių bėgiu amerikone Harrison iš New Yorko, nesenai nūvykusi Londonan. Dalį savo aprėdalų ji parsitraukė ten iš Paryžiaus. Už kailiuotą švarką užmokėjo \$17,000 ir no \$5,000 už keletą suknelių.

Rocks, Pa., su 8 skaitytojais.

Mūsų draugai iš "Vilnies" sako, šiemet "Laisvei" bus galima lengvai gauti 1,000 skaitytojų. Tokią nuomonę visi mūsų draugai privalo turėti, tai tikslas bus greitai atsiektas.

"Laisvės" Adm.

Veteranai Nesiskubina Prašyt Federalių Bonusų

Gali Būt Pervėlu Paskui, — Sako Davis

Washington. — Tiktai 1,300,000 aplikacijų paduota iš 4,500,000 ex-kareivių, kuriems priklauso federaliai bonusai pavidale 20 metų apdraudos. Generalas Davis

švedijoj išleista įstatyma, kuriuomi draudžiama šaudyti arus.

Gelžkeliai daro bilionus dolerių pelno.

Chicago. — Gelžkeliečių raštininkų brolijos prezidentas Fitzgerald reikalauja Gelžkelių Darbo Tarybos gražinti 1920 m. algas, kurios buvo nukapotos 1921 ir 1922 metų sunkiame laike. Jis įrodo, kad gelžkeliai padarę desėtkus bilionų dolerių pelno laike pereitų 12 metų, taipgi, kad dabar ju metinis pelnas siekias arti biliono dolerių.

Nuversta Socialistų Valdžia Anglijoj

Papeikimas MacDonaldo Kabinetui

Perėjo 364 Balsais prieš 198

Socialistas Premjeras Tikisi Laimėti Generaliuose Rinkimuose.

LONDONAS. — Didžiosios Britanijos pirmoji socialistinė valdžia tapo nuversta perėitos serodos naktį, 11 valandą. Tuomet atžagareiviai ir liberalai balsavimu perleido reikalavimą, kad atstovų butas išrinktų komitetą tyrinėjimui, kodėl generalis prokuroras Hastings paliuosavo nuo bausmės beteisiai suareštuotą komunistą, drg. James R. Campbell, redaktorių komunistinio laikraščio "Workers' Weekly". Šis nutarimas perėjo 364 balsais prieš 198. Socialistu valdžia atsiskakė priimti jį, kaip sau

papeikimą, kuriam perėjus atstovų bute, apeliacija būtų pasekusi prieš parlamento nuosprendį. Žinoma, tai tik priekabė, o tikros priežastys griuvimo MacDonaldo valdžios yra visiškai kitos, bet ju neskelbia buržuazinė spauda, pataikaudama savo broliams socialistams. MacDonaldas giriasi, kad jo valdžia viską atlikusi puikiausiai ir todėl turi vilgti laimėti generaliuose rinkimuose, kurie bus šaukiami, kuomet karalius paleis parlamentą. Atžagareiviai džiaugiasi, kad ir jie laimėsia būsianguose rinkimuose. Sako, arba narių skaičius padidės, arba pavyks gauti naują koalicinį (mišrų) kabinetą.

FABRIKANTAI VĖL PRADEDA TAIKYTIS SU STREIKIERIAIS PATERSONE

Persitinkino, kad Valdžios Žvėriški Puolimai Streiko Nesutriuškins

GAŠDINA DEPORTAVIMU

Paterson, N. J. — Patersono šilko streikieriai pradeda krypti į pergalingąją pusę. Fabrikantai vėl pradeda daryti taikos sutartis su savo streikieriais. Pirmiau jie buvo sustoję taikytis, manydami, kad tie visi valdžios žvėriški puolimai streikierius sutriuškins, bet tas jų puolimas ir streikierių pasiryžimas sušaukė visos Amerikos darbininkus streikieriams į pagelbą. "Kad tik Amerikos darbininkai gimus nuo bado, tai mes vjėdav galėsime kovoti iki pergales", sako Patersono streikieriai.

Po policijos padarytų riaušių 6 d. šio mėnesio, Roger N. Baldwin, galva American Civil Liberties Unijos, kurio tėvas kiek laiko atėję buvo Connecticut valstijos gubernatorius, nuėjo pas Patersono policijos viršininką, kad protestuotų prieš tsauališkuumą ir, matomai pusėtinau iškoliojo tą Pater-

sono carą, kaip jį čia vadinama. Jam išėjus iš policijos stoties, "Cyfas" išdavė varantą jį areštuoti. Kada dektvui pradėjo sakyti, kad R. N. Baldwin'as pabėgo, tai kas nors nuėjo ant gelžkelio stoties ir pranešė R. N. Baldwin'ui apie paskalas. Tuomet Baldwin'as nuėjo į policiją ir pasakė: "Štai aš esu."

Kovą už liuosybę susirinkimų streikieriams dabar veda Darbininkų Partija, Amerikos Civilių Laisvių Unija ir Socialistu Darbininkų Partija. Neuzilgo čia i tą pagelbą bus atsiusta Frank P. Walsh, narys Amerikos darbo departamento Washingtone. Šita kovą už liuosybę susirinkimų yra manoma laimėti su atstatymu policijos viršininko nuo vietos per pagelbą Amerikos Civilių Laisvių Unijos.

Patersono streikieriai pergalėjo visokius gashdinus iki šiol. 8 d. šio mėnesio vietiniai laikraščiai gashdino, kad deportuos visus tuos, kurie bandė laikyti susirinkimą perėita panedėli palei City Hall. Tai tik baubas ir jo darbininkai neturi bioti. Amerikos įstatymai leidžia ta viską daryti, ką mes iki šiol darėme de i palaikymo savo gyvenimo sąlygų.

Aleksoto Gojalis.

\$1,000 iš Darbiečių. Darbininku Partijos Pausisamdė orlaivį važinėjimui kasdien iš namų į darba.

Paryžiuje keturi biznieriai nusisamdė orlaivį važinėjimui kasdien iš namų į darba.

Kunas Paruduoja Nuo Padirbtos "Saulės Šviesos" Boston. — Harvardo ir Maine universitetu profesoriai išbando dirbtinės šviesos naudingumą gydymu džiuvos ir odos ligų. Miesto taryba paskyrė \$10,000 laboratorijai, kurioje bus daromi šios šviesos tolimesni bandymai.

Iki šiol tyrinėjamai parodė, kad su pagelba naujai išrastas lempos ir stiklo švie-

THE LITHUANIAN DAILY LAISVĖ

Published by

Lithuanian Co-operative Publishing Society, Inc.

Every day, except Sunday, at 46 Ten Eyck St., Brooklyn, N. Y. Telephone Stagg 3878.

Yearly subscription rates in U. S. \$6.00; foreign countries — \$8.00

Entered a second class matter March 11, 1914, at the Post Office at Brooklyn, N. Y., under act of March 3, 1879.

Kaina Suvienijose Valstijose ir Kanadoj—metam \$6.00; pusei metų \$3.00; trima mėnesiams—\$1.50. Kitose šalyse: metam \$8.00; pusei metų—\$4.00; Brooklynė per paštą siunčiant metam \$8.00; pusei metų—\$4.00.

ANGLIJOS SOCIALISTINĖS VALDŽIOS GALAS

Užvakar Anglijos parlamentas 364 balsais prieš 198 įspyrė ir užpakali socialistinei valdžiai, kurios priešakyje stovėjo p. MacDonaldas, uodega Anglijos imperialistinės politikos ir kyšių emėjas nuo pyragaičių kompanijos. Sakoma, kad nauji parlamento rinkimai įvyks lapkričio 8 d., nors formaliai toksai paskelbimas da nepadarytas.

Kodel Anglijos socialistinis kabinetas griuvo? Tiesioginė priežastis, tai atsisakymas teisti komunistą d. R. Campbell, redaktorių Komunistų Partijos organo "The Workers Weekly". Dalykas ve kame: Kelios savaitės atgal MacDonaldas užleido savo šunis ant Komunistų Partijos raštines, iškrėtė ją ir suareštavo d. Campbell už patalpinimą straipsnio, kuriame raginami kareiviai nešaudyti ir darbininkus laike streikų. Jis buvo apkaltintas šalies išdavystėj. Situ socialistinės valdžios užpuolimu ant komunistų, kurių įtaka darbo unijoje labai didelė, pasipiktino visa Anglijos darbininkija. MacDonaldas pamatė, kad jisai perloti nuvažiuo bėtarnaudamas buržuazijai ir pabijoj, kad Anglijos darbininkai tuojaus nepadarytų galo jo bjauriai karjerai, tuo būdu paliosavo Campbell ir atsėmė skundą prieš jį. Konservatai parlamente pareikalavo atnaujinti teismą prieš Campbell, o liberalai siūlė išrinkti komisiją, kuri iširtų, su kokiais tikslais MacDonaldas atsisakė persekioti komunistų laikraščio redaktorių. Galop susivienijo konservatoriai su liberalais ir nubalsavo prieš socialistinį kabinetą. Netekęs užgyrimo savo politikos, kabinetas rezignavo.

Tačiau būtų didelė klaida įsivaizdinti, jog tik vien del to socialistinė valdžia prilipo liepto galą, nors tetai ir buvo tuojautinė priežastis jos griuvimo. Reikia nepamiršti, kad Darbo Partija parlamente nesudarė didžiūnias, todėl socialistinis kabinetas pasilaukė tikrai iš liberalų partijos. Pastaroji jį rėmė karštai, kaip patogi ginkai gynė Anglijos buržuazijos reikalus. Bet kaip greitai jisai susvyravo, taip greitai trūko socialistinis burbulas ir griuvo MacDonaldo "socializmas".

O kabinetas susvyravo ne iš savo noro. Jisai raitas jojo ant Anglijos darbininkų reikalų ir begailestingai smaugė pavergtuosius Indijos žmones. Jisai ištikimai darbovosai delei pėvergimo Vokietijos liaudies po letena Anglijos ir Amerikos bankierių. Bet šita bjauri buržuazinė MacDonaldo avantiūra vardan Anglijos proletariato turėjo prilipti liepto galą. Komunistai uoliai darbovosai darbo unijose ir ragino darbininkus paimti už apykaklės MacDonaldo šaika ir priversti arba tarnauti darbininkijai, arba pasitraukti šalin iš vadovybės. Paskėmės buvo tokios, kad masės pradėjo vis garsiau ir garsiau reikalauti darbų iš socialistinės valdžios. Šitas reikalavimas pasiekė augsčiausio laipsnio derybose tarp Anglijos ir Sov. Respublikų Są-gos. MacDonaldas norėjo laikytis Anglijos bankierių reikalavimo ir sutraukti derybas. Tuojaus susirinko darbo unijų kongreso komitetas ir griežtai pareikalavo, kad MacDonaldas pasirašytų sutartį, arba visi organizuoti darbininkai sukils prieš jį ir jo šaika kabinete. Jisai pasidavė balsui darbininkų, nenorėdamas taip negarbingai užbaigti savo karjerą kaip darbininkų mulkintojas. Taip pat darbininkų masės privertė jį sustot kibus prie komunistų.

Taigi MacDonaldas atsidūrė tarpe kūjo ir priekalo: jisai turėjo arba pasiduoti minių reikalavimui ir atsi-stoti darbininkų pusėn, arba galutinai nueiti kapitalistų pusėn, kurie taip greitai jį būtų išmetę iš savo apas-talų tarpo, kaip greitai jisai būtų nustojęs visokios ita-kos darbininkuose. Nes MacDonaldas reikalingas Anglijos viešpaciams tikrai tol, kol jisai stovi darbininkų priešakyje ir pastarųjų reikalus parduoda tiems viešpa-čiams. Iš sykio MacDonaldas dūmojo galutinai sutrauk-tyti ryšius su darbininkais ir priėmė nuo darbavųjų ky-šį \$150,000, bet vėliau pamatė, kad jisai bus visai dis-kredituotas ir nebegalės būti buržuazijos agentu organi-zuotuose darbininkuose. Todel p. MacDonaldas atmaini savo taktiką ir nusprendė pasilikti su darbininkais, idant galėjus juos da ilgiau klaidinti ir jų reikalus par-davinėti buržuazijai.

Tai tokia istorija Anglijos socialistinės valdžios gy-venimo ir griuvimo. Zadėjo įvykinti socializmą (o mū-šų lietuviški menševikai blivė, kad Anglijoj jau įvy-ktas tikrasai socializmas, ir, esą, ramiu keliu!), bet išėjo piks.

Kokios bus pasekmės naujų rinkimų? Nežinome. Tetai parodys ateitis.

A. B.

APŽVALGA

ŠEŠKŲ DRĄSA.

Lietuvos delegacija pabėgo iš Tautų Lygos konfe-rencijos Genevoj. Iš pra-džiū neva mėgino iškelti Vilniaus klausimą. Bet greit apsimastė, ir pati iš-ėmė Vilnių iš konferencijos dienotvarkės. Lietuvos de-legatai pabūgo, kad Tautų Lygos tūzai dar syki už-tvirtins Vilnių Lenkijai,—ir be mūšio, bailiai ausis su-glaudė, išsmuko iš posėdžio. Juodieji Lietuvos valdo-nai, matomai, nelabai ir no-ri atgriebti "istorinę sosti-nę" Vilnių. Juk jau senai jie išmainė Vilnių su Len-kais ant Klaipėdos. Žmonėm jie veidmainingai deklamuo-ja apie Vilniaus "atdavim-ą", bet slapta pataikauja Lenkų ponam.

Kaip skaitome "Komunist-ė", Lietuvos Komunistų Partijos centro organe, tai "eina spekuliantų ir Lietu-vos buožių susitarinimas su dvarininkų ir kapitalistų Len-kija... Krikščionių-demokratų valdžia, bijodama naujo Lie-tuvos darbo miniu protesto iš-siveržimo, dar vilkina oficia-lių santykių užmezgimą su Len-kija, vienok patyloimis (kun.) Vailokaitis (stambiausias Lie-tuvos bankininkas.— "L." Red.) jau tariasi su Lenkijos kapitalistais ir dalinasi su jais pelnu iš sielių (troptų) pluk-dymo Nemunu."

Einama prie galutinio Lie-tuvos pardavimo fašistinei katalikiškai Lenkijai.

SLAPTOS KOMUNISTŲ PARTIJOS.

Kuomet Komunistų Partija vieša, geriau jai pasiek-ti darbininkų minias.

Dažnai reakcinė buržuazija nugrūdzia Komunistų Partiją nuo viešo gyvenimo aikštės į pogrindinį, slaptą, nelegalį gyvenimą. Pogrind-inegi gyvenimas daugelyje atvejų gerai atsiliepija į pa-čią Partiją. Tetai pažymė-jo ir Pentasis Kongresas Komunistų Internacionalo: Mes dabar turim slaptas Komunistų Partijas Suomioj, Estioj, Lietuvoj, Lenkioj, Ru-munioj, Bulgarijoj, Ispanioj, Japonioj. Kelim mėnesiam į pogrindį buvo nuėjus ir Vo-kietijos Komunistų Partija. Prie pogrindinių partijų fak-tinai priklauso ir Italijos Ko-munistų Partija... Beveik vi-sur slaptos, pogrindinės parti-jos stiprėja, jos vis labiau virsta tikrai bolševistinėmis... Užsiartavoja...

Tačiau, antra vertus, se-nai yra žinomas Komunistų Internacionalo patvarky-mas, kad Komunistų Partija turi stengtis visomis prie-momis išieiti iš pogrindinio gyvenimo į viešąjį vaik-geriau prieinama prie pla-čiosios darbo minios. Vy-riausias, juk komunistinės partijos uždavinys ir yra dalyvauti kasdieninėse dar-bininkų kovose, vadovauti jose, organizuoti ir revoliu-cionizuoti mases.

Amerikos Komunistų Partija, kaip tokią, labai nu-kentėjo laike pogrindinio savo gyvenimo. Tačiau pats pogrindinis stovis sa-vaine ne tiek pakenkė. Kur kas daugiau pakenkė viduj-i-niai kivirčiai apie viešumą ir slaptumą ir apie ajimą i-minies. Bet Amerikos Ko-

munistų Partija tais laikais darė tik pirmutinius žings-nius; jinai buvo dar visai jaunutė ir nepatyrusi komu-nistiniame veikime.

KUNIGINIAI DIDŽIUOJA-SI LA FOLLETTE'U.

Klerikalų "Darbininkas" turi vilties, kad La Follette'as galis "laimėti prezident-i-nius rinkimus".—Ant alks-nio grūšios. "Darbininkui" La Folle-tė'as yra toks jau malonus, kaip ir "Grigojienu" "socia-listam", ir Klerikalai ir "so-cialistai", pečius surėmė, su-ka buržuazinį jo ratą. "Darbininkas" pasakoja, būk ir komunistai norėję pasiduoti La Follette'ui, tik jis jiems skaudžiai "uždro-žes":

"Sekėjų ir pritarėjų (La Follette'as) turi daug. Nuo kaikiurių sekėjų reikėjo net nu-sikratyti. Komunistai jį no-rėjo remti. Bet jis komunis-tams taip uždrožė, kad jiems prisiejo jo atsisądėti. Jei ne, tai komunistai būtų prilyge tam vergui, kurs bučiuoja jį nuplukusj botagą."

Apie komunistus "Darbi-ninkas" jėzuitiškai braukia pro šalį. Nes pirm negu La Follette'as (geg. 29 d.) komu-nistam "uždrožė", komu-nistinė Amerikos Darbinin-kų Partija štai ką apie jį skelbė:

"Amerikos Darbininkų Partija niekad os nerėmė La Follette'o. Priesingai, jinai nuolat pries jį kovojo, kaipio prieš darbinin-kų klasės priešą. Ir priešio-siam, kaipio siilomam kandida-tui į prezidentus ant farme-rių darbininkų tikieto. Partija atvejų atvejais pakartojo, kad La Follette'as yra atstovas vi-durinės klasės bankierių, fab-rikantų, buožių-farmerių ir profesionalų, kurie yra darbi-ninkų išnaudotojai, palaikyto-jai dabartinės samdomosios vergijos... ir priešininkai sava-rankaus politinio darbininkų klasės veikimo."

Ko tat galima būtų darbi-ninkam laukti, jeigu, ko-kiais nors stebuklais, La Fol-lette'as taptų Jungtinių Valstiju prezidentu? Į tą klausimą Darbininkų Partija atsakė irgi pirma, negu La Follette'as isteriškai su-šuko prieš komunistus: "Jeigu La Follette'as liktų iš-rinktas prezidentu, jis taip pat persekiotų darbininkus, kaip Lloyd George (buves An-glijos liberalas) — kaip An-glijų MacDonaldas — kaip Vo-kietijos socialistai, Ebertas ir Seidemanas..."

Tie ir daugelis kitų pana-šių Darbininkų Partijos pa-raiškimų buvo padaryta pirm geg. 29 d. ir pirm St. Paul farmerių-darbo suva-žiavimė.

Vadinasi, komunistai La Follette'ui kailį vanojo pirm, negu jis jiem "uždrožė".

Berods, kad neardyt far-me-rių-darbininkų politinį judėjimą, kad palaikyt ta-mė judėjime la folletiški kalbančius elementus, — ko-munistai St. Paul suvažiavi-mė padarė nusileidimu, bet tie nusileidimai faktinai rei-kalavo La Follette'o pasida-vimo, būtent:

Nutraukti ryšius su republi-ko-ny ir demokratų partijom ir pilnai, atvirai kandidatuoti ant farmerių-darbininkų tikie-to.

Priimti Farmerių-Darbo pro-gramą. Rinkimų vajuas finansus pil-nai pervesti į rankas farmerių-darbo kampanijos komitetui.

Aišku, kaip ant delno, jog komunistai nei prieš La Fol-lette'o "uždrožimą" jiems nei po "uždrožimui", niekad

nečiupinėjo La Follette'a šilkinėmis pirštinaitėmis. Visiškai tat be pamato y-nai jėzuitiško "Darbininko" itarimas, būk komunistai kadaise norėję "prisiplakti" prie La Follette'o, to kleri-kalų "socialistų"- buržuazi-jos Pilypo iš kapitalistinių kanapių.

MUSŲ KORESPONDENCIJOS

Man atrodo, kad "Lais-vės" korespondencijos pa-staruojau laiku žymiai page-rėjo. O tas pagerinimas pareina nuo mūsų kores-pondentų. Jie savo raštuose išmoko apimti daugiau fazių savo kolonijų gyvenimo. Seniaus jie beveik apie nieką daugiau ir nerašy-da-vo, kaip tiksliai apie paren-gimus ir susirinkimus ko-munistinių organizacijų. Tuo būdu korespondencijos buvo pasidariusios monoto-niškos ir nuobodžios.

Korespondencijų turinio pagerėjimą galima pastebė-ti šiuo atžvilgiu: Jose tan-kliau pradėdama kalbėti apie kolonijų darbų padėtį; stengiamasi paduoti žinių iš kitų sriovių veikimo, ir tai šen, tai ten keliami aikštėn lietuviškų klebonų darbai. Tiesa, šitoj srityj da daug yra trukumų, bet progre-sas aiškiai matosi.

Korespondencijų tikslas turi būti tame, kad nušvie-s-ti visas fazes gyvenimo į-vairių miestų, kur randasi lietuvių. O ypatingai darbai visiems darbininkams labai svarbi problema. Todel ko-respondentų pareiga iširti darbo sąlygas ne tik visam mieste, bet net atskirose dirbtuvėse ir pramonėse ir trumpais bruožais pažymėti savo korespondencijose. Darbininkai skaitys tokius aprašymus ir gaus informa-cijų apie galimybes darbą gauti toj ar kitoj kolonijoj.

Arba paimkime klausimą kitų sriovių veikimo. Kleri-kalai ir tautininkai turi sa-vo organizacijas ir pasira-i-tę rankoves medžioja savo pasekėjų kiekvienoj vietoj, kur tiktai randasi lietuvių būrelis. Reikia iškelti aik-štėn jų darbus ir parodyti visuomenei jų tikruosius ti-kslus, kurie beveik visuo-met yra paslepiami po gra-žiais žodžiais. Taip pat rei-kia stengtis aprašyti susi-rinkimus ir veikimą įvairių pašėlpinių organizacijų ir draugijų. Jose susispietę tūkstančiai lietuvių darbi-ninkų. Dienraščio skiltyse privalo atspindėti tų drau-gijų tarimai ir veikimas.

Prifėjus prie klebonų, kle-bonijų, davatkų ir bažnyčių, mes susiduriame da isu di-desne problema. Tai vieną didelę žmonių išnaudojimo ir tamšinimo įstaiga. Desė-t-kai tūkstančių lietuvių po visą Ameriką kas nedėdie-nis lanko bažnyčias ir kla-uso juokingų ir niekiškių pa-mokslų. Savo sunkiai už-dirbtusiais centais jie užlako didžiūnias bažnyčias ir šim-tus nutukusių klebonų ir davatkų. O mūsų kores-pondentai iki šiolei apie tą įstaigą ir jos pragaistingą veikimą beveik nieko nera-šydavo ir nesistengdavo su-žinoti, kas ten yra veikia-ma. Dabar pradėda pasiro-dyti žinių apie klebonus ir jų darbus, bet, kol kas, la-bai mažai.

Mūsų draugai korespon-dentai turėtų atkreipti y-patingos dėmes į šitą klau-

simą. Ištikrųjų korespon-dencija nėra pilna, jeigu jo-je nesiranda nė žiupsnelio žinių iš klebonijos ir para-pijjos. O gyvenant ant vie-tos ir susiduriant su para-pijjonais, tokių žinių galima pririnkti pilną maišą.

Da viena pastaba reikalin-ga prie mūsų koresponden-cijų pagerinimo, būtent, ko-respondencijų trumpinimas. Korespondencijų trumpini-mas anaipol nereiškia su-naikinimą medžiagos. Aš

Japonų Kunigų Skudurai ir "Čysčius"

Kuniginiai Monai Pinigų Viliojimui.

Japonioj kunigai išna-doja tikinčius žmones, par-davinėdami tam tikrus sku-durus. Štai kaip daroma: kada žmogus numiršta ko-kia labiau pavojinga liga, tai jo giminės arba draugai, turi nupirkti iš kunigo tam tikrą "šventą" skudurą, šmotelį drabužių, tankiau-siai drobės. Tą skudurą tu-ri nunešti kur nors prie vandens, ir ant medukų pa-kabinti. Prie skuduro turi būti pakabintas kausiukas, samtukas, ir ant lentelės pamerštas mirusio vardas ir kokia liga mirė. Praeiviai, pro tą vietą eidami, turi su-stoti ir paėmė kausiuką pil-ti vandenį ant skuduro ir sukalbėti poterius. Kada skuduras nuo pilstymo van-dens sudyla, supūva, tai tik tada nabašniko dušia pasi-liuosuoja iš "čysčiaus" ir nuvažiuoja į dangt.

"Sventieji" skudurai yra ne vienodo storumo ir stip-rumo. Vieni jų yra storo-ki ir stiprūs, nesudyla, ne-supūva taip greit; o kiti ir plonesni ir silpnėsi, tokie, kurie, vandens paliesti, greitai susmunka; reiškia, greit dušia pasiliuosuoja iš "čysčiaus". Jeigu kuris tu-ri daugiau pinigų, tas gali nupirkti iš kunigo plonesnį skudurą; o kuris yra tur-tingas, tas galės užmokėti dar daugiau ir nupirkti pa-niktį plonaušį, kuris palio-uos dušią kaip matal. O darbininkas, kuris, žinoma, mažai pinigų teturi, turi pa-sitenkinti, nupirkdamas nors ir patį storiausj sku-durą numirėlio dušiai gelbėti. Biedno numirėlio dušia, rei-škia, daug ilgiau turi čypti "liepsnose", negu bagoto, nes biednojo skuduras sto-ras ir kol jis "sudils", su-smuks nuo vandens, tai pra-eis labai ilgas laikas. Dau-giau pinigų—plonesnis sku-duras, greičiau į dangt; mažiau pinigų — storesnis skuduras, ilgiau čysčiuje. Čia, mat, tikrieji liuosuoto-jai yra pinigai, o ne "sven-tieji" skudurai.

Skirtingi skudurai, su-prantama, nėra daromi, kad davus geresnę progą tur-čiams paliosuoti savo mi-rusių dušias greičiau iš "čysčiaus", bet tas daroma, kad galėjus geriau pasipi-n-gauti abelnai iš visų. Mat, kiekvienas, kad ir biedniau-

turiu minty padalinimą tos medžiagos. Bile koks svar-bešnis įvykis lietuvių gyve-nime arba darbuviėje turi surasti vietą koresponden-cijoj. Bet bloga ypatybė pas kai kuriuos mūsų ko-respondentus yra tame, kad jie laukia kelias savaites, kol surenka didžiūn-asią našta žinių ir tiktai tada parašo į laikraštį. O tas apsunika pačius korespondentus ir korespondencijos neatsie-kia savo tikslo, nes ilgas ko-respondencijas nelabai kas myli skaityti. Kam laukt glėbio žinių? Argi ne leng-viau aprašyt trumpai vieną dalykėlį atskirai? Juk daug lengviau tankiai parašyti po mažai, negu vienu sykiu aprašyti apie visą svieta. Tetai senai patirta visų ra-šytojų ir mūsų korespon-dentai patys išitikintu, jei-gu tiktai išbandytų šitą ko-respondencijų formą.

A. B.

Pasirodo, kad pagony Ja-ponų kunigai moka ne blo-giau lupti žmones ir prigau-dinėti už katalikų kunigus. Visų tikybų kunigai yra žmonių siurbėlės ir bjau-riausi temdytojai.

A. Gilmanas.

Nelaimingi Nuotikiai

Rašo Senas Vinas.

Susirinkus vaikams į valnė-nę mokyklą, aš pradėjau juos mokinti ir padaviau jiems klau-simą: Vaikai, kuris iš jūsų su-vesite greičiausiai šitokia skai-lingė: jeigu jūs tėvas bus skol-ingas bučiuoti už 150 svary-steikio po 35c. svaras; plienis už 200 butelių pieno po 12c. bute-lis; duonitai už 150 bulky po 16 c. bulka; groserninkai bus skol-ingas už 30 dienų po 90c. die-nai ir už 3 mėnesius bus ne-mokėta randa už stubą,—tai kiek iš viso jis turėtų savo skolininkam išmokėti? —Aš žinau,—pašoko vieną iš vaikų.

—Tai pasakyk, kiek? —Kuo greičiausia turi per-kraustyti į kitą dalį miesto, kur jo nesurastų,—atrėžė jis.

Vienas mūsų draugystės ty-rys apsirgo raupliems. Daktar-as uždėjo ant durų popierį ir liepė nieko neliepti pas ligoni-ų ir draugystę pastatę sargų pri-durų. Bet štai ateina krikščiu-s, kuriam ligonis buvo skolingas už "siutą" ir reikalauja pinigų. Sargas pranešė ligoniui, o ligo-nis sako: "Išleisk jį čionais, o aš jam duosiu rauplių už paluką."

Mano bosas užkomandavo, kad aš jį pavėžčiau jo naujame automobily. Aš kėravoju mašini-ą, o jis ruko cigarą ir pakėliau kaip kiaulė. Važiuojant pro kantpą, žmogus tik kyd kojų, ratas tik birrr ant kojos. Aš sustojau, o jis priokaps ant vienos kojos—suriko.

—Užmokėk \$50, o jei ne, tai areštuojau ir skundžia ant \$5,000. —Ar tu pasiutai,—saktu jam,—manai, kad aš milionė-rius? —O kas tu manai, aš esu? —šimtakojis, kuri gali kojos par-davinėti po dolerį?—